

Door Dorine van Hoogstraten

Blad
1/1

mooiKUST

De belangrijkste kwaliteit van de lange Nederlandse kustlijn is dat hij publiek toegankelijk is. Je kunt te voet overal komen. En ook fietsend kom je een heel eind, hebben we gemerkt toen we onder de vlag van mooiKUST honderd kilometer fietsten langs de Noord-Hollandse stranden, duinen, zeedijken en een zeesluis. Dat is in andere landen wel anders: daar zijn vaak grote stukken van de kuststrook geprivatiseerd, zodat je als argeloze wandelaar rechtsomkeert moet maken.

Bereikbaarheid van de Hollands kust

De Hollandse kust is beperkt ontsloten, dat wel. Vroeger waren er veel meer treinen en trammetjes die naar of zelfs langs het strand reden. Ook is er geen doorlopende (snel)weg langs de kust, zoals de befaamde Highway 1 in Californië. Parallel aan de binnenduinrand loopt in grote delen van Holland wel een weg, die dan vaak de Herenweg heet, en vanwaar hier en daar een Zeeweg westwaarts aftakt. Maar dicht bij de zee kom je parallel aan het strand alleen stukjes boulevard tegen bij de badplaatsen. Die beperkte ontsluiting heeft er mede voor gezorgd dat lange stukken Hollandse kust onbebouwd zijn gebleven. Als je fietst van Zandvoort naar Den Helder, zoals wij deden, kom je natuurlijk langs dorpjes, hoogovens en zelfs een kernreactor, maar je rijdt ook urenlang door uitgestrekte bossen, duinen, polders. Het enige dat je daar tegenkomt zijn recreanten, konijnen, Schotse hooglanders.

Geen flats aan zee

Het in december 2015 gelanceerde voornemen van de minister van Infrastructuur en Milieu om ruimte te scheppen voor nieuwe initiatieven aan de kust sloeg in als een bom. Het verbod op het bouwen aan de kust buiten de bebouwde kom wil het kabinet opheffen; gemeenten en provincies krijgen de regie over ontwikkeling van de kust. De nachtmerrie van hoogbouwhotels en huisjesparken op het strand houdt velen sindsdien wakker.

Door te gaan fietsen langs de Nederlandse kust wilden adviseurs ruimtelijke kwaliteit uit de diverse kustprovincies zelf polshoogte nemen van de staat van de kust. Wat is er te zien, wat is al gepland en wat hebben betrokken politici, ontwerpers en initiatiefnemers

Emmastraat 111
1814 DP Alkmaar
T 072 520 44 59
info@mooinoord-holland.nl
www.mooinoord-holland.nl

NL13RABO 0108 6361 35
BIC: RABONL2U
KVK 41 19 80 31
BTW 0030 24 842 B01

te vertellen over plannen die in de maak zijn? De discussie die landelijk gevoerd wordt, kan best wat nuance gebruiken; de kust heeft zoveel functies, kleuren, smaken, gezichten.

Kwaliteit door nieuwe ontwikkelingen

De ontwikkelingen die gepland staan en die je zou kunnen toejuichen, worden ingezet voor de verbetering van het bestaande. In Zandvoort aan Zee valt veel aan kwaliteit te winnen door nieuwe ontwikkelingen, net als in IJmuiden, waar industrie, recreatie, zeesluizencomplex, natuur en bewoning op een vaak rommelige maar soms ook spectaculaire wijze met elkaar contrasteren. In Bergen aan Zee is de dynamiek veel minder groot. Daar fietsten we langs een sculpturale, zorgvuldig ontworpen duinvilla die op een plek is gebouwd waar eerst een naoorlogse bungalow stond. En de noodzakelijke kustversterking bij Petten is aangegrepen om de harde waterkering te vervangen door een meer op dynamische wijze van kustverdediging, gebaseerd op natuurlijk zandtransport. Dat kwam ook ten goede aan het medegebruik van de kustlijn voor strandrecreatie. Een ietwat over-ontworpen maar bijzondere ontwikkeling van de kustlijn zelf met naar verwachting groot effect op de omgeving, omdat een nieuw reservoir bezoekers aangeboord wordt.

Blad
2/2

MIJN strand

De behoefte van veel mensen om het strand voor zichzelf te hebben manifesteert zich in Nederland intussen wel degelijk, maar dat krijgt hier – gelukkig – anders vorm dan in andere landen, dankzij onze sterke ruimtelijke ordeningstraditie. We mogen geen hek plaatsen tot in de zee om anderen buiten te sluiten. Maar we mogen op steeds meer plekken wel kleine, 'geinige', strandhuisjes plaatsen, vaak allemaal een beetje gelijk en toch ook ieder voor zich, ordelijk in de rij en niet teveel. Gaat het in oktober stormen dan ruimen we ze weer op. Ze staan leuk op de foto, vooral als er gezellige kleurtjes gebruikt worden. Maar juist deze leuke huisjes vormen een bedreiging voor de kwaliteit van de kust. Het worden er steeds meer, ze worden steeds ietsje groter en ze mogen steeds wat langer blijven staan. Ze claimen een stuk strand en blokkeren het vrije zicht op zee, hoe tijdelijk en informeel ze ook worden vormgegeven.

Dynamisch gebied

De kust is dynamisch, dat is inherent aan de lijn tussen land en zee. Het gebruik van het strand verandert voortdurend. Op zomerse dagen wordt in sommige badplaatsen oorverdovende dansmuziek gedraaid, waardoor het hele strand tijdelijk in poppodium verandert, terwijl op andere plekken kinderen zoveel zandkastelen bouwen dat je er

Emmastraat 111
1814 DP Alkmaar
T 072 520 44 59
info@mooinoord-holland.nl
www.mooinoord-holland.nl

NL13RABO 0108 6361 35
BIC: RABONL2U
KVK 41 19 80 31
BTW 0030 24 842 B01

nauwelijks meer langs kan zonder iets stuk te maken. Dan heeft het ene gezin een topdag en heeft het andere zich geërgerd - geen man overboord. De mens grijpt in door helmgras te planten, dijken te bouwen, recreatievoorzieningen uit te baten en zich op sommige plekken te settelen. Het verweerde, seizoensgebonden, informele, bescheiden karakter van veel kustbebouwing maakt dat de elementen het voor het zeggen hebben in de kuststreek. De kust is van niemand in het bijzonder. Dat is de grootste kwaliteit.

Blad
3/3

Emmastraat 111
1814 DP Alkmaar
T 072 520 44 59
info@mooinoord-holland.nl
www.mooinoord-holland.nl

NL13RABO 0108 6361 35
BIC: RABONL2U
KVK 41 19 80 31
BTW 0030 24 842 B01